

Posudek habilitační práce Aleše Hahna

V první části práci je podán – vedle přehledu klinické anatomie rovnovážného ústrojí – i přehled vyšetřovacích metod, které autor zavedl nejen na svém pracovišti, ale jsou používány v cele republice.

Ve vyšetřovacích metodách uvedeny (na základě autorových vlastních zkušeností) některé progresivní metodiky, které nejsou u nás běžně používané:

BEAM (Brain Electric Activity Mapping) při vyšetření závratí a tinnitu představuje nadstandartní vyšetření upřesňující diangostiku senzorických poruch na základě mapování elektrické aktivity mozku a jejich odchylek při patologických stavech (tyto nemusí být klasickými vyšetřovacími metodami detekovatelné!).

Podrobně je popsána zvláště počítačová posturografie TETRAX, se kterou má autor práce dlouholeté zkušenost a její využití přináší poměrně exaktní stratifikaci rovnovážných poruch. V této části práce jsou uvedeny vlastní pozorování nejen s jednorázovými výsledky, ale rovněž je demonstrován i monitoring chronických poruch rovnováhy. Jsou rovněž prezentovány některé další funkce TETRAXu a jejich praktická aplikace v diagnostice rovnovážných poruch (např. Fourierova analýza a další).

V následující části této kapitoly je podán ucelený přehled léčby poruch rovnováhy, zmíněny prakticky všechny používané modality od farmakoterapie přes léčbu fyzikální, fyziatrickou až k psychologicko – psychiatrickému přístupu k nemocnému.

Dále je proveden podrobný rozbor periferních a centrálních poruch rovnováhy, zmíněn terapeuticko diagnostický algoritmus. Zde je patrné, že autor vychází z vlastních dlouholetých zkušeností, v některých částech těchto kapitol jsou uvedeny i zkrácené verze publikovaných prací. Je podán velmi ucelený přehled a pečlivý popis postupů zejména u nejvíce se vyskytujících poruch (Meniérova choroba, akutní výpadek funkcí labyrintu) velmi podrobně popsána problematika tumorů statoakustického nervu.

V oddílu věnovaném problematice centrálních poruch rovnováhy jsou podrobně popsány jejich základní typy. Rovněž je pojednáno i o symptomatických poruchách rovnováhy. Je to velmi cenný oddíl spisu, který upozorňuje na nutnost globálního pohledu a diagnosticko – terapeutického postupu u pacienta, jehož vůdčí potíží je závrať.

Z ostatních kapitol první části habilitačního spisu bych vyzdvihl zejména část pojednávající o posuzování pracovní schopnosti nemocných se závratěmi. Tomuto tématu není zatím v českém písemnictví věnována potřebná pozornost.

První část uzavírá bohatý přehled literárních odkazů dokumentujících autorův přehled a obsahující i jeho četné publikace zabývající se otoneurologickou problematikou.

Prostřední část habilitačního spisu obsahuje dvě publikace, které jsou výsledkem multicentrických a mezinárodních studií zabývajících se léčbou závrativých stavů.

První publikace zahrnuje problematiku léčby závratí kombinovaným preparátem v kterém je obsažen dimehydrinát a cinnarizin a je provedena komparace účinnosti jeho jednotlivých složek.

Další práce porovnává účinnost shora zmíněného preparátu s použitím betahistinu při léčbě závrativých stavů.

Obě uvedené multicentrické mezinárodní studie mají zásadní význam pro léčbu závrativých stavů a měly by být doporučením při jejich léčbě.

Další práce v této části spisu je věnována sledování stavu rovnovážného a sluchového ústrojí u nemocných před a po operaci nádorů statoakustického nervu. Tato publikace čerpá mj. ze závěrů dizertační doktorské práce, kterou autor obhájil během svého pobytu v NSR.

V této části spisu autor prokazuje hluboké znalosti otoneurologické problematiky, schopnost spolupráce a prezentace na mezinárodní úrovni.

V závěrečné části habilitačního spisu je věnována pozornost tinnitu. Jsou zde prezentovány vesměs vlastní zkušenosti. Je podán podrobný výklad tinnitogeneze, zmíněny i možné přispívající extrakochleární vlivy, které mohou tinnitus vyvolat či nepříznivě ovlivnit.

Jsou prezentovány práce zabývající se farmakologickou, fyzikální, fyziatrickou a konzervativní chirurgickou léčbou tohoto frustrujícího fenoménu. Uvedeny jsou i výsledky spolupráce s psychiatry.

Poslední publikace v této části uvádí výsledky dlouhodobé italsko- české spolupráce a demonstruje možnosti rehabilitační pohybové reedukace jakožto významného nástroje v ovlivnění tinnitu a s ním spojených jevů, které negativně ovlivňují kvalitu pacientova života.

Závěr: Předložený habilitační spis má vysokou odbornou a didaktickou úroveň a svědčí o bohatých znalostech a zkušenostech autora. Z četných prezentovaných prací a obecně z textu tohoto spisu jsou patrné jeho rozsáhlé aktivity cílené na tento interdisciplinární obor.

Práce splňuje požadavky kladené na habilitační práci.

Autorovi bych doporučil, aby po redakční úpravě prezentoval tento spis jako monografii určenou pro odbornou veřejnost.

Habilitační práci Doc. MUDr. Aleše Hahna, CSc. doporučuji k profesorské habilitaci.

V Brně 1. září 2013

Prof. MUDr. M. Novotný, CSc.

Emeritní profesor LF MU v Brně